1841. No.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 20 JULIJ.

COMMISSARISSEN UIT GEDEPUTEERDE STATEN van *Vriesland*, maken bij deze bekend, dat de vroeger aangekondigde HARDDRAVERIJ, ter gelegenheid van het verblijf van HH. MM. de KONING en de KONINGIN, als nu bepaald is op DONDERDAG den 22 Julij 1841, en dat de monstering der ingeschrevene Paarden op dien dag zal plaats hebben des voormiddags te *negen* uren, voor het Provinciaal Gouvernementshuis binnen *Leeuwarden*, na afloop waarvan onmiddelijk tot de loting zal worden overgegaan.

Zullende na Woensdag den 21 Julij geene verdere inschrijving van aangeboden Paarden plaats hebben, als wanneer de lijst finaal zal worden gesloten.

Leeuwarden, den 16 Julij 1841. *Commissarissen uit Gedeputeerde Staten van Vriesland belast met de directie der Harddraverij,*
O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
B. DORHOUT.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat zij, ter handhaving van eene goede orde en ter voorkoming van ongelukken, het hebben noodig geacht, om, bij gelegenheid van de plegtige intrede van HH. MM. den KONING en de KONINGIN, op den 20 dezer maand, binnen deze Stad, eenige bepalingen te maken en daartoe hebben vastgesteld het navolgende Programma.

Zoodra HH. MM. aan de grensscheiding dezer Stad zullen zijn aangekomen, zullen Hoogstdezelve aldaar, door het Stedelijk Bestuur worden verwelkomd, en zal deze aankomst door het luiden der klokken worden bekend gemaakt.

De Stedelijke Schutterij zal zich in Batalje stellen op den Straatweg naar Marssum, front makende naar het Zuiden.

Het 2de Bataljon 9de Regiment Infanterie, tegen over de Schutterij.

De optogt zal aanvangen op den gezegden Straatweg nabij de Stad, en den weg vervolgen over de Vrouwenpoortsbrug, langs de breedzijde van de Nieuwestad, voorbij de Waag en vervolgens door de St. Jacobstraat naar het Paleis.

Dezelve zal op de volgende wijze worden gerangschikt.

1. De 1ste kompagnie van de Schutterij in kolonne, om de Spits uit te maken, bij dezelve geen Tamboer.
2. De Muzijk der Schutterij.
3. Een detachement van de Eerewacht, met den Kommandant en den Standaard.
4. Z. M. de KONING te Paard met Hoogstdeszelfs staf.
5. De Heer Staatsraad Gouverneur.
6. De Heer Provinciale Kommandant met den staf.
7. Een detachement van de Eerewacht met den tweeden Kommandant.
8. H. M. de KONINGIN met gevolg.
9. Een Detachement van de Eerewacht en aan ieder zijde van de Koets van H. M. één Lid der Eerewacht.
10. Het Stedelijk Bestuur.
11. Het Bataljon Schutterij in kolonne.
12. Het 2de Bataljon 9de Regiment Infanterie.

De Trein zal door de 1ste Kompagnie van het 2de Bataillon 9de Regiment Infanterie op de zijde, voor het aandringen van het volk, worden gedekt.

Wanneer HH. MM. het Paleis zijn ingetreden, alwaar Hoogstdezelve door eenige jonge Jufvrouwen, onder het strooijen van groen en bloemen, zullen worden ontvangen, zal het bataljon Schutterij en het 2de bataljon 9de regiment Infanterie zich in batalje stellen, met de regtervleugel aan de Eerepoort, front naar het Paleis makende, om de Inspectie van Z. M. af te wachten.

De Eerewacht zal zich stellen tusschen de regtervleugel van de Schutterij en het Paleis, waardoor het plein aldaar ruim zal worden gehouden.

Burgemeester en Wethouders achten het onnoodig bij de vreugdebetooningen, welke deze plegtige intogt algemeen zal uitlokken, te waarschuwen tegen alle zoodanige handelingen, welke strijdig zouden zijn met den eerbied aan de Hooge Personen van HH. MM. en verder Koninklijk Gezin verschuldigd, vertrouwende dat een iegelijk zijne gehechtheid en belangstelling op eene bescheidene wijze zal aan den dag leggen.

Eindelijk wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat van twee uur des namiddags tot na de inkomst van HH. MM., geene rijtuigen zullen mogen passeren langs den weg hierboven aangeduid, dan in de rigting welke de optogt neemt.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, den 17 Julij 1841.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, in aanmerking nemende de ongunstige weêrsgesteldheid dezer dagen en den slechten toestand der wegen, waardoor de komst van de te wachtene Vorstelijke Personen, zoude kunnen worden vertraagd, hebben gemeend, aan de Ingezetenen eene dienst te zullen bewijzen, door aan hen mededeeling te doen, van hetgeen betrekkelijk deze komst, bij Hun Ed. Achtb. mogt worden vernomen, en is dien ten gevolge bepaald, dat de klokken van de Oudehoof en van den Nieuwetoren voor de *eerstemaal* zullen worden geluid, zoodra bij de Regering de officiëele kennisgeving zal zijn bekomen, dat HH. MM. te Harlingen zijn aangekomen, en voor de *tweedemaal* zoodra Hoogstdezelve de grenzen dezer Gemeente zullen zijn genaderd. Zullende het gewone luiden, te half drie ure, voor dezen dag, geen plaats hebben.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alwaar zulks binnen deze Gemeente te geschieden, gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 19 Julij 1841. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

PROGRAMMA

der Stadswege te gevene VOLKSFEESTEN, bij gelegenheid van het heugelijk verblijf van HH. MM. DEN KONING EN DE KONINGIN, *te Leeuwarden.*

MASTKLIMMEN.

Woensdag den 21 Julij 1841, op de Langepijp, des namiddags te *drie* ure, om *twintig onderscheidene zoo Zilveren als andere Prijzen.*

De aangifte tot mededinging geschiedt bij den Kastelein *Morra*, in het Gouden Wagentje, des voormiddags te elf uur, alwaar tevens de voorwaarden en condition, door de belanghebbenden, kunnen worden gelezen.

BOEG-SPRIET LOOPEN.

Vrijdag den 23 Julij 1841, in de Stadsgracht bij den Grachtswal, des namiddags te 1 uur, om *vier Gouden en Zilveren Prijzen.*

De aangifte tot mededinging geschiedt ten huize van *R. J. Brouwer*, in het Schippershuis op het Vliet, des Donderdags voormiddags te 10 uur; zullende de condition daarna kenbaar worden gemaakt.

SCHIETEN NAAR DEN VOGEL.

Zaturdag den 24 Julij 1841, in het Exercitie veld, des voormiddags te 10 ure, om *twaalf onderscheidene Zilveren Prijzen.*

Waartoe de deelnemers reeds zijn uitgenoodigd.

KUIPJE-STEKEN.

Zaturdag den 24 Julij 1841, op den Aarsentuin, des namiddags te *één* ure.

Eerste Prijs. *Twee Gouden Willems.* Tweede Prijs. *Een Gouden Willem.* Derde Prijs. *Een Vijfguldenstuk.*

De aangifte tot mededinging geschiedt bij *J. van Lingen*, in het Blaauwhuis, des voormiddags te *elf* uur, alwaar de Condition aan de deelnemers zullen worden voorgelezen.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 18 Julij.* Naar men verneemt heeft men zich bij de Regering in den laatsten tijd bezig gehouden met het opmaken van de ontwerpen der staats-begrooting voor de jaren 1842 en 1843. Men verzekert, dat de voordragten in gereedheid zijn, om, bij de hervatting van de werkzaamheden der Kamers, aan dezelve te worden aangeboden. Men wil weten, dat in deze ontwerpen, het sedert lang beoogde doel, gelijkheid van uitgaven en middelen zal worden bereikt. Men voegt er zelfs bij, dat dit doel zal verkregen worden, zonder dat het gevorderd zal worden, dat men, tot dat einde, zijne toevlugt neme tot eene geldleening, of tot eenige verhooging van lasten, of tot eenigen nadeeligen en financiëlen maatregel.

ASSEN, *den 12 Julij.* Den 9 en 10 dezer had het openbaar examen plaats aan het instituut van Dr. *H. J. Nassau.* De aandacht van het algemeen moge schijnen thans uitsluitend gevestigd te zijn op de stoffelijke belangen, op de bevordering van nijverheid en handelsverkeer: hier bleek, dat het onderwijs nog met zorg en geluk behartigd wordt. Eene aangename, streelende zekerheid! De toekomst des lands hangt af van het opkomend geslacht; het middelbaar onderwijs in het bijzonder is het, waardoor de kern en de bloem des volgenden geslachts, de jeugd uit den beschaafden stand, gevormd wordt. Al de bij het examen aanwezigen waren uiterst voldaan, en over vele leerlingen, en vooral over den leermeester. Men merkte goede vorderingen op, zoowel bij de jongeren, wier antwoorden dikwijls van ontwakend oordeel en kinderlijk vernuft getuigden, als bij de verder gevorderden, waaronder velen naarstige oefening, een goed geheugen, maar ook nadenken en scherpzinnigheid aan den dag legden; terwijl de kennis van talen, geschiedenis, wiskunde, en de ontwikkeling des verstands, welke de naar de hoogeschool vertrekkende jongelieden deden blijken, grond gaf om te vertrouwen, dat zij van het daar gegeven wordend onderwijs het regte nut zullen kunnen hebben. Eere zij den leermeester, die door eene menschkundige leerwijze, en eene onvermoeide volharding het inwendig oog weet te openen en de verborgene vonk uit te lokken. Wij leggen deze getuigenis af, niet om de wille van den heer *Nassau*, aan wiens verdiensten meer dan een geleerd genootschap onlangs eene regtmatige hulde bragten, maar om de wille van allen, die eene goede opvoeding aanmerken als het beste geschenk, dat zij aan hunne kinderen kunnen geven. *P. Heringa Cats*, *C. Meijboom*, *L. O. Tonckens*, *E. D. Bakker*, *B. Drijber*, *J. J. A. Quintus*, *J. T. Rutgers*, *J. G. J. de Marees van Swinderen*, *C. Willinge*, spraken in de kerk korte redevoeringen uit, en werden alle tot de akademische lessen bevorderd, met uitzondering van *E. D. Bakker*, die tot eene andere loopbaan bestemd, niet in de oude letterkunde maar alleen in die vakken, wier kennis in elk beschaafd mensch vereischt wordt, onderwijs had genoten.

LEEUWARDEN, *den 16 Julij.* Heden middag heeft van het Raadhuis dezer stad de plegtige uitreiking plaats gehad van den Standaard, bestemd om te dienen bij den plegtigen intogt van HH. MM. den Koning en de Koningin, vervaardigd voor de alhier opgerigte Eerewacht en vereerd door een aantal jonge Dames uit deze Hoofdstad, aan wie men dit echt Vaderlands geschenk verschuldigd is.

Nadat het Edel Achtbaar Stadsbestuur op het Raadhuis was vergaderd, vereenigden zich aldaar met den Heer Staatsraad Gouverneur, vele Leden der Provinciale Staten, het Corps Officieren der Stedelijke Schutterij en van het Garnizoen, benevens een aantal notabele Ingezetenen. De Heer Burgemeester nam den Standaard over van de Dames, die zich te dien einde tot eene commissie hadden gevormd, en overreikte denzelve met eene indrukwekkende aanspraak aan den Heer Commandant der Eerewacht, Mr. *J. G. van Wageningen*, die zich intusschen aan het Hoofd van zijn Corps voor het Raadhuis had gesteld, en des Heeren Burgemeesters toespraak in gepaste termen beantwoordde, met de verzekering, dat zij allen, die zich met hem onder dezen Standerd hadden geschaard, als getrouw en verknocht aan het Vaderland en den Vorst, zich de eer en het in hen gesteld vertrouwen nimmer zouden verloochenen. Daarna werd met doeltreffende bewoordingen den Standaard door den Heer Commandant aan den Heer *O. O. Gorter*, verkozen tot Standaarddrager, overhandigd, die denzelve, met betuiging van dien waardiglijk te zullen voeren, in dank aanvaardde. — Na afloop van welke plegtigheid de Eerewacht zich en corps heeft begeven naar het huis van den Heer Commandant, alwaar de Standaard is verbleven.

Het Corps is zamengesteld uit de Heeren: Mr. *J. G. van Wageningen*, Commandant, *J. D. V.* Baron *van Sijtzama* en Mr. *J. Bieruma Oosting*, Ondercommandanten, *E. de Wendt* Baron *van Sijtzama*, *O. O. Gorter*, Standaarddrager, *T. Mulier*, *W. J. J. D.* Baron *thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg*, *J. Minnema de With*, *J. van Wicheren*, *F. Bienema*, Jonkheer *C. Speelman*, *J. Bolman*, *E. Cats*, Jonkheer Mr. *G. W. F. Lijcklama à Nijeholt*, *A. Bloembergen*, *P. J. Suringar*, *C. Stöcker*, *G. F.* Baron *van Asbeck*, *R. Bloembergen*, *W. Ruitinga*, *E. J. Bruinsma*, *W. Hoevenaar*, *J. A. W. Brantsma*, *S. Witteveen*, *A. Eldering Ferff*, *R. Bouricius*, *W. de Sitter*, Jonkheer *M. S. H. van Albada de Haan Hettema*, *A. Ferff.*

De speer van den Standaard is zwart met verzilverden spits en gouden koord voorzien; de vlag is van witte zijde met gouden franjes omboord; aan den eenen kant prijkt het prachtig geborduurde Stadswapen, de gouden Leeuw op een azuren veld, gedekt door eene Kroon; aan de keerzijde het gouden Naamcijfer des Konings met de Koninklijke Kroon en het jaartal 1841, geplaatst boven een halve krans van gouden lauriertakken.

Van den 19den. Al de Ingezetenen dezer stad zijn ijverig bezig hunne vreugde en gehechtheid aan den Koning en de Koningin kenbaar te maken, door zich op de komst der Vorstelijke Familie op eene waardige wijze voor te bereiden en de ontvangst zoo luisterrijk mogelijk te doen zijn. Al de uiterlijke toebereidselen in de straten, op de grachten en pleinen, aan groote en kleine gebouwen, vooral langs welke de intogt zijn zal, beantwoorden volkomen aan deze stemming, daar ieder, in navolging van het Gewestelijk Bestuur en dat dezer Stad, die alles in het werk stellen deze heugelijke gebeurtenis tot een indrukwekkend Feest voor Frieslands Bewoners te verheffen, alle pogingen aanwend daar toe bij te dragen, zoo door alle mogelijke versieringen der straten in hun geheel, en door verfraaijing der huizen, als door veelvuldige en in verscheidenheid uitmuntende sieraden voor de algemeene verlichting ingerigt. Alles is in drukke bezigheid, ten einde op morgen gereed te kunnen zijn, en kent geen beletsel, dan dat, hetwelk soms het ongunstige weder heeft veroorzaakt.

Gisteren hadden wij het genoegen de eerste *Stoomboot*, die de Friesche Binnenwateren heeft bevaren, ook deze Stad te zien naderen en bij de buurt *Schilkampen* aanleggen en vertoeven. Wij hebben ons over de nette en doelmatige bouw en inrigting van deze boot, over de nieuwe constructie der Stoomwerktuigen en Schepraden en over den stillen en snellen gang van het geheel evenzeer verwonderd, als wij ons verheugd hebben, dat door deze proefvaart herwaarts, die morgen (Dingsdag) herhaald zal worden, het vooroordeel overwonnen is, dat ook de binnenwateren van *dit* oord dezer provincie voor de Stoomvaart geheel ongeschikt zoude zijn. — Hartelijk wenschen wij, dat deze boot, bestemd voor de vaart tusschen *Joure*, *Sneek* en *de Lemmer*, spoedig in de vaart moge komen, ten gevolge van de Concessie, welke wij hopen dat Z. M. de Koning, tijdens Hoogstdeszelfs verblijf in Friesland, verleenen zal; te meer, daar gunstige vermelding van de eerste proefvaart dezer boot is gemaakt.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 30 Junij 1841, no. 489, is tot advokaat generaal bij het provinciaal geregtshof in Vriesland benoemd de heer mr. *J. F. Bourboom van Sloterdijck*, regter plaatsvervanger bij de arrondissements regtbank binnen deze stad.

LEEUWARDEN, den 19 Julij.

Gedurende deze Kermis, zal de Heer FOUGEROUX, Directeur van het *Theâtre National*, dagelijks Voorstellingen geven, in zijne welingerigte Tent, naast de Societeit *Amicitia*, veel goeds en gunstigs wordt allerwege van dit Tooneelgezelschap vermeld en zulks heeft de gunstigste bijval gevonden, gedurende de laatste Kermis te 's Gravenhage, waarom men ook mag verwachten dat zulks in deze stad algemeene goedkeuring zal verschaffen.

MENGELWERK.

FRIESLANDS STADHOUDERLIJK BESTUUR.

Groot werd Neêrland met ORANJE!
Na den druk van 't kwellend Spanje,
En waar 't magtig was en vrij,
Stond een NASSAU *het op zij.*
Waar 't voor ramp en dwang moest beven,
Werd een NASSAU *uitgedreven;*
Maar de Vrijheid, 't Regt en de Eer,
Keerden met een NASSAU *weêr;*
En zoo lang die Stam hier bloeit,
Is 't dat Neêrlands luister groeit.

v. O. KUP.

De Stamvader van Nassau's Graven, Frieslands Stadhouders, was JOHAN VAN NASSAU, bijgenaamd *de Oude*, Broeder van Willem I, Stadhouder van Gelderland en het Graafschap Zutphen. Zijn staatsbeleid, kloek verstand en schrander doorzigt bewezen den Nederlanden, vooral bij de Unie van Utrecht, groote diensten. Hij was een openhartig, welberaden, eerlijk en godvruchtig Vorst. Zijne Vaderlandsliefde was even onkreukbaar als zijne Broederliefde, want hij was des grooten Zwijgers regterhand, als het bij moeijelijken twijfel en hagchelijken kans op besluit en uitvoering aankwam. *Goed* en *bloed* had hij veil voor den Staat, want drie zijner Zonen lieten het leven voor de vrijheid dezer Landen, terwijl een vierde levenslang lijden moest aan de gevolgen eener wonde in den krijg bekomen. Mangelde het aan geld, hoe hoog ook toen zijne waarde was, JOHAN VAN NASSAU spaarde geld noch vermogen. Op eenmaal zelfs ondersteunde hij zijnen Broeder en den Staat met veertien tonnen gouds, waarvan hij slechts een gering deel heeft terug ontvangen. Driemalen was hij gehuwd en vijf en twintig kinderen werden hem geboren, zoodat hij als grijsaard 85 klein- en achterkleinkinderen mogt aanschouwen. Onze Eerste Stadhouder was een der oudsten zijnen Zonen.

WILLEM LODEWIJK, die op den 13 Maart 1560 geboren werd, trad in het Huwelijk met Prinses *Anna*, dochter van zijnen Oom Willem I. Deze gelukkige Echt duurde slechts zeven maanden, toen de Prinses ten huize van Julius van Botnia, een braaf en voornaam Friesch Edelman te Franeker, overleed. In 1583 werd de Prins voor den uitmuntenden B. van Merode in de plaats gesteld, die het bestuur van dit Gewest verlangde over te geven, en in 1584 volgde zijne verkiezing tot Stadhouder. Zes en dertig jaren lang regeerde hij als een voortreffelijk Vorst, die zijn geslacht eere en ons Gewest rust en voorspoed bereidde. Als krijgsman was hij dapper en bekwaam, vol moed en beleid; als christen hoog geschat en geprezen om zijne gematigdheid in de kerkelijke twisten, waarin hij deelen moest. Voorstander en beschermheer van geleerdheid en letteren werd hij geëerd als de stichter der Friesche Hoogeschool en voorname bewerker in de oprigting der Groninger Akademie. Vele oude, maar ook de tegenwoordige Geschiedschrijvers wedijveren nog om den lof zijns levens, de voortreffelijkheid des karakters voor den nakomeling te bewaren en de historie met een heerlijk blad te verrijken.

Hij stierf te Leeuwarden ruim 60 jaren oud, werd bij zijne Gemalinne in het koor der Groote Kerk begraven, alwaar eene kostbare Tombe werd opgerigt, die eeuwen had kunnen verduren, indien niet overdreven vrijheidszucht en partijwoede ook hare wraak had gekoeld aan die heilige gedenkteekenen van menschengrootheid.

Frieslands tweede Stadhouder was ERNST CASIMIR, in 1573 geboren, en dus dertien jaren jonger dan zijn Broeder WILLEM LODEWIJK, wiens opvolger hij was. Hij regeerde tot 1632, toen hij in het beleg van Roermonde doodelijk werd gewond, na veel roems in zijne krijgskundige loopbaan te hebben verworven. Vele belangrijke zendingen ten dienste van den Staat, vele bewijzen van zijn kloeken geest en uitnemend verstand kenmerkten zijne daden: echter bezat hij niet de bezadigdheid zijns Broeders in de behandeling van den nog voortdurenden godsdienstigen strijd. Groningen en Drenthe erkenden hem ook als hunnen Stadhouder en stelden hoogen prijs op zijn bestuur. Uit den Echt met *Anna Sophia*, dochter van den Hertog van Brunswijk, werden hem in 1611 en 1613 twee Zonen geboren. De oudste

HENDRIK CASIMIR was zijn opvolger in het Stadhouderschap, doch mogt slechts acht jaren die waardigheid bekleeden, daar hij in het beleg van Hulst en Brugge door een pistoolschot doodelijk getroffen werd. Een groot getuigenis tot zijnen onvergankelijken krijgsroem is in de geschiedenis bewaard gebleven; zelfs had een officier des vijands bij zijnen dood uitgeroepen: „Nu is de braafste Kapitein in Nederland gestorven!" Dus eerbiedigde hem vriend en vijand en te regt, want zijn leven, grootendeels in den krijg gesleten, was eene aaneengeschakelde handeling van dapperheid, standvasten moed, Godsdienstig vertrouwen en voorzigtig beleid, zoodat hij ook Friesland in de tijden van beroering en onrust goede diensten bewees. Hij bleef ongehuwd.

Zijn broeder WILLEM FREDERIK, die in 1652 Frederik Hendriks alom beminde Dochter *Albertina Agnes* huwde, werd door de Staten van Friesland tot hunnen vierden Stadhouder aangesteld, hoezeer dan ook de Prins van Oranje het bestuur over al de Gewesten begeerde. Uit dezen twist echter ontstond veel verdriets voor onzen Vorst zoo wel als voor het Volk, want Frederik Hendrik was veel magtiger, en wij weten dat overmagt soms het gevaarlijkste wapen, zelfs in de handen van den anders regtvaardigen monarch is. Vele deugden worden aan WILLEM FREDERIK toegeschreven, die hij als een erfdeel zijner Vaderen met ijver en verstand had aangekweekt, en hem den eerbied en liefde van tijdgenoot en nakomeling deed verwerven. Ook aan de Letteren was hij nuttig, zoo wel door eigen studie waarvan Ulrik Huber getuigt, als door het voorstaan en beschermen der Friesche Hoogeschool. Zijn dood was noodlottig, daar hij het beproeven van een pistool, het schot onverziens losbarstte en hem zoodanig in het aangezigt trof, dat hij onder pijn en smarte na drie dagen bezweek, ten jare 1664, tijdens hij te Leeuwarden zijnen zetel had. Hij liet eenen Zoon na, toen acht jaren oud, naar zijn Oom Hendrik Casimir geheeten. Gedurende 's Prinsen minderjarigheid werd het bestuur over Friesland aan zijne Moeder ALBERTINA AGNES als Voogdesse toevertrouwd, die de hoogachting der Friezen overwaardig was, want zoo verstandig als beminnelijk, zoo godsdienstig als braaf en kloekmoedig, staat haar naam op de deugdenrol der Prinsessen van Oranje hoog aangeschreven. Weinige bijzonderheden zijn ten haren opzigte vermeld gedurende de vijftienjarige regering, dan dat weinige is genoeg ter harer verheffing. Zij was niet gelukkig met hare kinderen, want zij overleefde ze allen. In 1696 stierf zij op haar Buitengoed in het Oranjewoud, en het stoffelijk overblijfsel werd in den Vorstelijken Grafkelder te Leeuwarden bij haren Gemaal overgebragt.

Vijftien jaren was HENDRIK CASIMIR II oud, toen hij in 1672 den eed als vijfde Stadhouder van dit Gewest aflag, welk bestuur, hij eerst zeven jaren later, met dat over Groningen en Drenthe in handen kreeg, zijnde het Stadhouderschap over de drie Gewesten erfelijk verklaard voor zijne mannelijke nakomelingen. Op zijn veertiende jaar gaf de jonge Vorst aan de Friesche Hoogeschool bewijzen, dat verstand, oordeel en vlugge bevatting hem in zijne studie ten dienste stonden, en drie jaren daarna gaf hij als krijgsman reeds proeven zijns onverschrokken moeds en vaardigheid in het gevecht. De groote Generaal van Aylva was zijn Leermeester en Vriend; diens dapperheid, beleid en krachten, steunden den Prins en sterkten ziel en ligchaam, waardoor zij beiden tot de eindpaal des onsterfelijken roems waren genaderd. Willem III, naijverig op de verheffing zijns Bloedverwants betwistte hem den hoogen rang van Kapitein-Generaal, doch de Kroon van Engeland heelde dit kwaad. Toen hij den ouderdom van 39 jaren had bereikt, overleed deze schrandere en edele Vorst in zijne Residentie Leeuwarden, waarna zijne Gemalinne AMELIA, Prinses van Anhalt-Dessau, als Voogdesse over haren zoon Joan Willem Friso erkend, Friesland tot den jare 1707 bestuurde. Haar vernuft, schranderheid en schoonheid, niet echter haar spaarzaam overleg, werden hoog geroemd.

Prins Willem III nam de zorg der opvoeding van JOAN WILLEM FRISO, na diens Vaders dood, op zich, en bestemde den geliefden Kweekeling tot zijn erfgenaam. In 1707 aanvaardde hij het Stadhouderschap, doch slechts vier jaren duurde zijn bewind, daar hij bij de overvaart van het Strijensche Sas aan den Moerdijk noodlottig verdronk, nog geen 24 jaren oud. Hoewel zoo jong was zijn krijgsroem gevestigd en waren zijne deugden alom verheven: een langer leven had zijn naam kunnen vereeuwigen in de jaarboeken van Neêrlands Glorie. De Hooge Scholen van Franeker en Utrecht waren trotsch op het bezit van zulk een Vorstelijken Leerling. Zijne Gemalinne was MARIA LOUISA, Frieslands aangebedene Vorstin, aan wie het bestuur werd opgedragen na het overlijden des Stadhouders. Zij regeerde afwisselend twintig volle jaren met wijsheid en diep verstand, was godsdienstig, nederig, milddadig en beminnelijk van karakter, zoodat alle tijden door en nog op heden den lievelingsnaam van *Marijke-Mui* met eerbied en liefde wordt herdacht. Zij verwisselde van tijd tot tijd het woelig hofleven met de stille rust in het geliefkoosd Oranjewoud of in haren lusttuin Mariënburg. In 1765 scheidde zij, in den ouderdom van 77 jaren, van eene wereld, die haar met hoogachting en liefde onverstoord had overladen.

Haar Zoon WILLEM KAREL HENDRIK FRISO of WILLEM IV, zes weken na zijns Vaders overlijden geboren, was in den jare 1731 in het Stadhouderlijk bestuur getreden, nadat hij reeds daarin over Groningen, Drenthe en Gelderland was bevestigd. Zijn leven en bedrijf zijn uitvoerig vermeld en naar waarde door de Geschiedschrijvers geboekt, die gewedijverd hebben zijne daden en karakter in het zuiverst licht te stellen, dat zijn glans en gloed ontleend had aan de schitterende deugden zijner verhevene Moeder. Aller uitspraak vereenigt zich in deze eenvoudige maar waarachtige getuigenis: „Prins Willem IV was een der beste Vorsten, die de aarde ooit gedragen heeft!" Hij was de zevende en laatste Stadhouder alleen over dit gewest tot aan het jaar 1747, wanneer hij over al de Provincien werd aangesteld, en dit wel om eindelijk paal en perk te stellen aan de verdeeldheden eener vijf en veertig jarige Stadhouderlooze regering.

Hij overleed in 1751, wanneer zijne edele en grootmoedige, daarbij wijze en geleerde Gemalinne, Engelands voortreffelijke Kroonprinses ANNA, als Gouvernante acht jaren regeerde, terwijl echter het beheer in Friesland aan de Staten en Prinses Maria Louisa verbleef.

Aan Prinses CAROLINA, eenige overgeblevene dochter van Willem IV, werden na den dood harer Grootmoeder in 1765 de Magistraatsbeschikkingen in de Friesche Steden opgedragen tot aan de meerderjarigheid van haren Broeder WILLEM V, die het Stadhouderschap in al de Gewesten aanvaardde den 8 Maart 1766, op den ouderdom van 18 jaren. — Tot 1795 duurde deze regering, wanneer men Oranje verbande, onze Republiek, onder de schijnbare vrijheid van eigen staatsinrigting, aan Frankrijk cijnsbaar gesteld en daarna van hetzelve een nietig wingewest werd. Na achttien jaren tijds ondervond men dat Nederland en Oranje niet gescheiden konden blijven, en Prins WILLEM I werd tot Koning der Nederlanden verheven, terwijl de dappere Kroonprins, thans onze geëerbiedigde Koning WILLEM II, met onversaagden heldenmoed, naar het doorluchtig voorbeeld zijner Vaderen, Nederland van het dreigende gevaar hielp redden, diens vrijheid ten koste van zijn bloed bevestigde, en daarvoor door de magtigste Rijken van Europa met eer en lof overladen werd (*).

Alzoo was het roemrijk Geslacht van Nassau, van den aanvang der XI Eeuw, toen het in deze Landen zijne verschillende takken verspreidde, tot op heden, voor ons Vaderland de steun en hoop, de toevlugt in den nood, de eere en luister der Natie. — Reeds voor duizend jaren voerde dit merkwaardig geslacht eenen Grafelijken titel en voor meer dan vijf eeuwen gaf het reeds een Keizer aan het Westen. Een aantal Mannen bragt het voort, uitstekend in verdiensten, groot van geest, kloek van moede en vooral heldhaftig in den krijg, zoodat geen ander Stamhuis, hetwelk door bloedverwantschap aan de beide Keizers en al de Koningen van Europa verbonden is, zulk eene reeks van groote Mannen tellen kan.

Ook thans beklom den Koninklijken Zetel een waardig Afstammeling des wereldberoemden Geslachts, wiens regering weleer zoo veel heils ook aan dit Gewest heeft toegebragt en in wiens telkens herhaalde beschrijving elke pen zich verlustigen kan. Aller hoop en vertrouwen vestigen zich op den edelen Vorst, den kloeksten Held van zijnen tijd, wien Frieslands bewoners met trouw en eerbied huldigen, terwijl zij met liefde en diepe hoogachting zijn vervuld voor Neêrlands Koninginne, die aan de godsvrucht, zielenadel en beminnelijkheid van karakter eener MARIA LOUISA de grootmoedigheid der Kroonprinsesse ANNA verbindt, en aan wie de goddelijke deugd van menschlievendheid, het dierbaar eigendom harer hoogverhevene Moeder, Ruslands Keizerin MARIA (†), ten erfdeel is geworden, tot milde en moederlijke mededeeling voor en onder allen.

VAN LEEUWEN.

(*) WELLINGTONS gezegde, na het roemrijk wapenfeit van Waterloo, is beroemd geworden, dat hij geenen lof groot genoeg vond voor den *Prins van Oranje*; Lord CASTLEREAGH verkondigde in het Huis der Gemeente te Londen openlijke hulde aan het Nederlandsche Leger en bijzonder aan den *Prins*, en Engeland deed ook ter zijner eer eenen Gedenkpenning munten. Duitschland heeft tot zijnen lof ook veel bijgebragt. Ruslands Keizer, Keizerin en Rijksgrooten hebben gewijdijverd om den doorluchtigen Kroonprins der Nederlanden de hoogste eer te bewijzen en zelfs de overwonnen Franschen vereerden zijne dapperheid bovenmate, terwijl de Koning van Pruissen hem een schoon Infanterie-Regiment ten geschenke gaf.

(†) Vroeger hebben wij de voortreffelijke SOPHIA DOROTHEA AUGUSTA LOUISA (MARIA FEODOROWNA), geboren Prinses van Wurtemberg, Weduwe van den ongelukkige Paul, wier jongste Dochter onze geëerbiedigde Koningin is, eene geringe hulde toegebragt, door de korte vermelding harer deugden en menschlievende daden, die ons dat evenbeeld der menschelijke verhevenheid doen bewonderen. Vg. *Mengelwerk Leeuw. Cour.* 15 *Mei* 1838.

DE AMSTERDAMSCHE TOONEELISTEN onder directie van *R. ENGELMAN*:
Woensdag den 21 Julij: CLEMENCE, OF DE DOCHTER VAN DEN ADVOKAAT, Tooneelspel in 2 Bedrijven, naar het Fransch door Mr. J. H. BURLAGE. Gevolgd: Door FRANKRIJK EN SAVOIJE, Blijspel met Zang in 2 Bedrijven.
Donderdag den 22 Julij: DE JAGERS, OF EEN TAFREEL DER ZEDEN VAN HET LAND, Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch van IFLAND. Gevolgd: Door DE ZEEKAPITEIN, OF DE 2 WEEZEN, Blijspel met Zang in een Bedrijf, naar het Fransch door Mr. J. M. NARET KONING.

Schouwburg van J. W. VAN VELZEN,
STAANDE IN HET ZAALAND.

De Directeur verwittigt door deze dat hij zijne jaarlijksche reizen in de provincie Vriesland met de Leeuwarder Kermis een aanvang heeft doen nemen, dat hij om de reeds sedert jaren verworvene roem waardig te blijven geene pogingen onbeproefd laat, dat hij dien ten gevolgen het personeel heeft vermeerderd het Reportoir van de jongst uitgekomene werken voorzien en de Localiteit vergroot heeft, bij deze pogingen gevoegd eene juiste uitvoering der Voorstellingen en honnette Localiteit, vleit hij zich eenen algemeenen bijval te zullen verwerven.

Op Dingsdag den 20 Julij 1841: DE SCHIPBREUK DER MEDUSA, Historisch Romantisch Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Fransch door den Heer *W. Greeven*, versierd met geheele nieuwe daartoe vervaardigde Decoratien.

Op Woensdag den 21 Julij 1841: DE ADMIRAAL PIET HEIN, te Delftshaven, Vaderlandsch Tooneelspel in 2 Bedrijven, door Mevr. *Muller* geb. *Westerman*, vooraf gegaan door de JALOERSCHE VROUW BEKEERD, Blijspel in 2 Bedrijven.

Op Donderdag den 22 Julij 1841: CLEMENCE of de DOCHTER van den ADVOCAAT, Tooneelspel in 2 Bedrijven naar het Fransch door Mr. *J. H. Burlage*, gevolgd door de SCHILDERKAMER van FRANS HALS te Haarlem, vrolijk Blijspel in een Bedrijf door *Alex. van Raij*. — Aanvang ten 8 ure.

Nederduitsche Schouwburg op de Koemarkt.

De ondergeteekende Tooneeldirectrice, maakt mits deze aan het geëerde publiek bekend, dat zij alhier gedurende de Kermis eenige *Tooneelvoorstellingen* zal geven, bestaande in de meest uitgezochtste *Tooneelspelen* en *Melodrama's*. Aangezien haar gezelschap bestaat, behalve uit hare gewone Sujetten, ook nog uit eenige leden van het personeel van den Hollandschen Schouwburg te Amsterdam, waaronder vooral uitmunten eenige *Dansers* en *Danseressen*, welke telkens, tusschen en na de stukken, de smaakvolste Grotesque- en Karakter-Dansen uitvoeren, zoo twijfelt zij niet, of de goedkeuring en de bijval van een kiesch publiek, zullen ongetwijfeld hare aangewende kosten vergoeden.

Weduwe A. C. KONING.

Op DINGSDAG den 19 JULIJ 1841:
DE SCHIPBREUK DER MEDUSA. Historisch-Romantisch Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Fransch van *Ch. Desnoyer*, door den Heer *W. Greeven*.
Aanvang precies ten 8 ure.

THEATRE NATIONAL.

De Ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek te berigten, dat op heden Dingsdag den 20 Julij ten Tooneele gevoerd zal worden: DE HOFNAR VAN DE PRINS, Vaudeville met Zang in 2 Bedrijven. Gevolgd: Door ACROBATISCHE EXERCITIEN, KRAGT EXERCITIEN, door de Gebroeders *Alexandre*, GEZWINDHEIDS SPELEN, door den Heer *Fougeroux*, de AB-ELKADERSCHE PIRAMIDES, uitgevoerd door achttien Personen, het Spectakel zal besloten worden door de VALSCHE KAMPIER, Boersch Ballet in twee Bedrijven.

Woensdag 21 Julij: DE KONING VAN GISTEREN, Blijspel in een Bedrijf, GEVARIEERDE EXERCITIEN. Na hetzelve: WILLEM VAN FOCQUENBROCH, of DE AMSTERDAMSCHE REDERIJKERS.

, Getrouwd:
Leeuwarden, P. MORRA, met
den 15 Julij 1841. A. M. KEIJZER.
Eenige kennisgeving.

, Heden morgen beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, RIGTJE NAPJUS, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 11 Julij 1841. S. TEN CATE, Bz.

, Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER G. TICHELAAR, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 13 Julij 1841. P. RISSELADA.

JOURE, den 13 Julij 1841. Heden morgen beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe AURELIA VAN BEIJMA, geliefde Echtgenoot van
JHR. MR. P. B. J. VEGILIN VAN CLAERBERGEN.

, Heden verloste van een' welgeschapen Zoon A. FRANTZEN, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 15 Julij 1841. P. CAMMENGA Pz.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON HESTERINA TEN CATE, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 15 Julij 1841. DR. K. T. HALBERTSMA.

, Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER JAKOBA JOHANNA BURGGRAAFF, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 16 Julij 1841. J. A. COMPAAN.

, Heden morgen beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON M. VAN SLOOTEN, geliefde Echtgenoote van
Assen, HAIJO TUINHOUT,
den 16 Julij 1841. *Controleur, Boekhouder van het Kadaster in Drenthe.*

, Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON S. VISSER, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 17 Julij 1841. J. VAN ASPEREN.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed alhier aan eene hevige zenuw zinking ziekte, onze hartelijk geliefde eenigste Zoon, de Heer HERMANUS KOUMANS SMEDING, den leeftijd van bijna 24 jaren bereikt hebbende, innig betreurd door zijne dierbaarste Betrekkingen en Vrienden.
Leeuwarden, P. KOUMANS SMEDING.
8 Julij 1841. J. KOUMANS SMEDING,
geb. VITRINGA COULON.

, Heden nacht overleed tot onze diepe droefheid, ons geliefd eenigst Zoontje WIJTZE, slechts acht maanden oud.
Sneek, R. GORTER.
den 10 Julij 1841. T. GORTER, geb. STAM.
Eenige kennisgeving.

, Heden avond omstreeks half tien ure, overleed in den hoogen ouderdom van 93½ jaren, Mejufvrouw GEERTJE SIJBES REEN, Weduwe van den Heer HEIN MINNEMA, in leven Rentenierster alhier.
Sneek, J. NIJLAND,
den 12 Julij 1841. *Executeur Testamentair.*

, Na eene ziekte van bijna 10 maanden, overleed heden mijn geliefde Zoon HILKO VAN HAAGEN, in den jeugdigen leeftijd van ruim 21 jaren; diep betreurd door mij, mijne kinderen en zeker door allen, die hem in zijne waarde gekend hebben.
Leeuwarden, den 13 Julij 1841. Wed. J. v. HAAGEN.

, Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot JOHAN CHRISTIAAN HOSBACH, in den onderdom van 57 jaren, na eene echtvereeniging van ruim 30 jaren.
Leeuwarden, CATHARINA STOFFELS,
den 14 Julij 1841. Wed J. C. HOSBACH.
Mede uit naam mijner Kinderen.

, Na vooraf voorzien te zijn van de Heilige genade Middelen der stervenden, overleed zeer onverwacht mijn geliefde Echtgenoot, de Koopman HERONIMUS JULIUS VELTMAN; eene kortstondige ziekte van slechts eenige dagen, vergezeld met hevige koortsen, maakte een einde aan zijn voor mij en mijnen Zoon zoo dierbaar leven, in den ouderdom van ruim 52 jaren, waarvan ik bijna 27 jaren in eenen genoegelijken echt met hem heb doorgebragt.
De Affaire blijft op denzelfden voet continueren, onder de Firma van de Wed. VELTMAN EN ZOON.
Sneek, ANNA ABES POTMA,
den 14 Julij 1841. Wed. H. J. VELTMAN.

, Heden overleed alhier ten huize onzer Tante, Mejufvrouw de Weduwe L. WIARDA, tot onze bittere droefheid, ons geliefd eenigst kind JEAN, in den ouderdom van ruim 9½ jaren; — eene hevige zinkingziekte van weinige dagen maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.
Bolsward, L. F. LE MAIRE.
den 15 Julij 1841. W. LE MAIRE,
geb. STEENSMA.

, Heden overleed alhier, aan eene uitterende ziekte, mijne geliefde Echtgenoote, ELBRIG SJOERDS DE JONG, in den ouderdom van 71 jaren en ruim 8 Maanden, na eene genoegelijk echtvereeniging van bijna 48 jaren.
IJlst, den 17 Julij 1841. E. T. HOLTROP.

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Julij 1841, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe,	Witte..	*f* 7 : 30	de Mudde.	Boter,..........		*f* 0 : 81	het Pond.
	Roode.	- 0 : 00	——	Vleesch,	Koe...	- 0 . 36	——
Rogge,........		- 5 : 45	——		Kalfs...	- 0 : 00	——
Gerst,	Vroege..	- 0 : 00	——		Schapen	- 0 : 27	——
	Late	- 3 : 72½	——	Varkens-vleesch,	Versch.	- 0 : 41½	——
Boekweit,.......		- 5 : 50	——		Gerookt	- 0 : 54	——
Haver,.........		- 2 . 82½	——	Aardappelen,	Vroege..	- 2 : 60	de Mudde.
Witte Boonen,...		- 0 : 00	——		Late....	- 0 : 75	——
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	——	Zaad,	Kool.....	- 0 : 00	——
	Groene.	- 0 : 00	——		Raap.....	- 0 : 00	——
	Graauwe	- 0 : 00	——		Lijn......	- 0 : 00	——

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 Julij 1841.
De Burgemeester, VAN BOELENS.

De BOTER te Leeuwarden, den 16 Julij 1841, *f* 31,00 à *f* 32,50.
GROVE KAAS *f* 18,00 à *f* 23,50.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 16 Julij 1841: Puik Boter *f* 32,50.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 174,00 het Last. — Tarwe *f* 8,91 de Mudde.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, den 17 Julij 1841.

NEDERLAND				Gebl.
Werk. Schuld 2½ pCt.	51 7/16	51 5/16	51 7/16	
Dito dito..... 5 „	100½			
Rest. Uitg. dito......				
Kansbilletten.........	24¾			
Amortis. Synd. 4½ pCt.	90⅞			
Handel-Maats. 4½ „	155	155⅛	155	
O. I. Leening 5 „	96⅞	97	96⅞	
Rijn Spoorw..........				
Haarl. Meer... 5 pCt.				
SPANJE.				
L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt.	19 13/16	19¾	19 13/16	
Ardoins Coupon...	16	¼		

RUSLAND.		Gebl.
1798, 1816.... 5 pCt.	104⅝	
1828, 1829.... 5 „		
1831, 1833.... 5 „	97½	
Dito bij *Hope*.. 4 „	86 3/16	
Inschrijv. Assig 6 „		
Certifi. dito ... 6 „		
AMERIKA .... 6 „		
Dito....... .. 5 „		
OOSTENRIJK.		
Metaliek...... 5 pCt.		
BRAZILIE.		
Obl. te Lond. 5 pCt.	73	

Columb. 2de van 100 £ 14⅛, Dito ex Venezuela 6¼.

De hoofdaandacht der speculanten was heden voornamelijk op de Spaansche fondsen gerigt. Deze effekten, sedert langen tijd lusteloos en aangeboden, hebben heden eene nieuwe en vrij gevoelige daling geleden. Bij het openen der beurs reeds meende men te weten, dat per duif lagere noteringen waren aangebragt, en naauwelijks waren eenige weinige stukken à 19⅞ verhandeld of de prijs viel bijna plotseling tot 19 à ⅞ en bleef vervolgens den geheelen beurstijd op die hoogte, zonder zich noemenswaardig daarboven te kunnen verheffen. De omzet had eenige levendigheid.

In Hollandsche effekten ging bijna niets om; de zeer weinige posten, welke daarin verhandeld werden, moesten intusschen tot iets verlaagde prijzen worden afgegeven.

Onderlinge Verzekering voor Brandschade.

DE GECOMMITTEERDEN van de onderlinge BRAND-ASSURANTIE-SOCIETEIT over de voormalige Kantons *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp*, brengen bij deze ter kennis van die genen, welke hun VEE, HOOI en GRANEN, bij de gemelde Societeit wenschen verzekerd te hebben, dat de aangaven daarvan, vóór of op den 1 Augustus e. k., moeten geschieden; waartoe gelegenheid zal zijn des Maandags in den Prins te Franeker, des Donderdags in den Wijnberg te Bolsward, en Zaturdagen den 24 en 31 dezer, in den Posthoorn te Dronrijp, telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure.

Achlum, *Namens de Gecommitteerden voornoemd,*
den 7 Julij 1841. DRAISMA DE VRIES, *Boekh. ad int.*

Onderlinge Verzekering voor Brand
over Oost- en Westdongeradeel.

Aan belanghebbenden dezer Societeit wordt bekend gemaakt, dat tot aangifte van VEE, HOOI en GRANEN ter verzekering voor brand, gelegenheid zal gegeven worden op Woensdagen den 21 en 28 Julij 1841, des namiddags van 2 tot 4 ure, in de Herberg buiten Dockum, bij *Rissma*, aan het Verlaat, en desgelijks te Holwerd.

Namens Gecommitteerden,
P. V. DE BOER.

De Notaris G. PEETING, residerende te Heerenveen, zal, op Zaturdag den 24 Julij 1841, des namiddags om 5 uren, ten huize van *J. H. Barlage*, Logementhouder aldaar, finaal, presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE en BAKKERIJ, met STEDE en GROND cum annexis, staande en gelegen te Luinjebird nabij het Heerenveen, Kadaster sectie B, no. 632. — Eigen aan *Roel Fokkens*, doch thans bewoond wordende door *Jan Martens Bakker*; waarop voorloopig is geboden de som van *f* 725.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdagen den 4 Augustus 1841, bij de provisionele beschrijving en den 18 Augustus daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, telkens des avonds ten 7 ure, in de hierna omschreven Herberg de Roode Ploeg aldaar, wat aangaat het tweede perceel op regterlijke autorisatie, in het openbaar verkoopen:
Ten eersten: Eene HUIZINGE en HERBERG, met STALLING en WAGENHUIS en verdere ANNEXEN, staande in de Hoogstraat te Harlingen, in wijk B, no. 46, genaamd *de Roode Ploeg*; zeer geschikt door de nabijheid der Poort van den Straatweg op Leeuwarden.
Te aanvaarden den 21 October 1841.
Ten tweeden: Eene wel ter neringstaande HUIZINGE en BROODBAKKERIJ met ANNEXEN, staande op den hoek van de Zoutsloot en Bildtstraat te Harlingen, in wijk A, no. 111, sedert jaren met succes gedreven.
Te aanvaarden den 12 November 1841.
De Conditien zijn te vernemen bij bovengenoemden Notaris en aangaande het eerste perceel mede bij den Heer Notaris DE BOER, te Makkum.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op Woensdag den 4 Augustus 1841, des voormiddags ten 10 ure en vervolgens, bij de werf van den Heer W. KAMERLINGH Hz., aan het Slijkdiep tusschen het Kleinepoortje en de Oosterpoort te Groningen, door quitering van affaire, op zes maanden crediet publiek worden verkocht: Onderscheidene welgeconserveerde AANNEMERS GEREEDSCHAPPEN, hoofdzakelijk bestaande in de navolgende Objecten als: Een groote nieuwe Tonmolen, groote en kleine Heijen met toebehooren, ongeveer 100 Kruiwagens, diverse Breekijzers, Houweelen, Kanthaken, Klaauwen, Krabbers, Puntijzers, Trekzagen, groote en kleine Kettingen, Touwen, Schijfblokken, Slijpsteen met Bak, Kalkhouwen, Stempel en Kalkschoppen, Spijkers, Rongen en Bouten, ijzeren Leuningen met dito Mannetjes, Wagens en Aardkarren en eene menigte andere diverse voorwerpen, welke ten dage van verkoop in de Schuur op de voorschrevene werf en bij langs het Slijkdiep zullen genommerd liggen; voorts nog: Eene groote mooije Aannemers Keet, pl. m. 500 nieuwe [illegible] ¼, 1 en ⁵⁄₄ els Bremervloeren, 150 lasten Straatkeijen, 250 lasten grove en fijne Puin, 100 greenen Damposten, zw. 10 dm. lang 5 à 6 el, 80 eiken Ribben zw. 10 à 25 dm., 60 dito Posten zw. 4 à 5 dm. lang 4 à 6 el, 100 dito Palen zw. 20 à 25 dm. lang 5 à 6 el, 100 greenen Kroodposten van 5 à 7 dm. dik, 125 Juffers van 7 tot 10 el, 80 vuren Balken lang 5 à 8 el, 50 dennen Funderingpalen, lang 4 el, 3 greenen Balken zw. 32 dm. lang 11 tot 13 el, 52 eiken Posten zw. 5 dm. breed 41 dm. lang 4 à 5 el; eene groote partij Bentheimersteen, waarbij eenige stukken lang 2,25 el breed 6 palm, zwaar 25 dm. en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

UIT DE HAND TE KOOP: Een achtkante WATERMOLEN, bijna zoo goed als nieuw, geschikt tot bemaling van twee Plaatsen of p. m. 70 à 80 bunders Land. Te bevragen bij S. T. VAN DE WINT, te Midlum.

Mr. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, zal, mede ten verzoeke van den Heer Mr. B. HAGA. Secretaris en Procureur aldaar, op bekomene regterlijke autorisatie, publiek bij verhooggeld verkoopen:

1. Een bunder 28 roede 60 el uitmuntend GREIDLAND, gelegen in twee stukken onder het behoor der stad Sneek, in Sminiahem, bekend bij het Kadaster van de gemeente Sneek, in sectie C, nos. 137 en 139.
2. Een stuk best BUITENLAND, *het Fentje* genaamd, gelegen onder den dorpe Offingawier, groot van ouds twee bunder ruim 75 roede, bekend op den kadastralen Legger van de gemeente Scharnegoutum, sectie E, no. 165.

Alles op den 12 November 1841 vrij te aanvaarden.

3. Twee ruime KELDERS, thans gebruikt voor Pakhuizinge, met daarboven zijnde WOONKAMER, staande en gelegen in de Brouwerssteeg binnen Sneek, aldaar gekwoteerd wijk 1, no. 63, bekend bij het Kadaster van de gemeente Sneek, sectie B, no. 490.
4. Eene prompte STALLINGE voor 6 Koeijen en 1 Paard, benevens een ruime HOOIZOLDER daarboven en ERVE cum annexis, staande mede in de Brouwerssteeg aldaar, bekend bij het Kadaster sectie B, no. 484.

Beide perceelen dadelijk na de finale toewijzing vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 20 Julij aanstaande, bij de finale toewijzing, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein *Geert de Ruiter*, buiten de Oosterpoort te Sneek en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, en welke inmiddels te vernemen zijn bij voornoemden Notaris en Secretaris.

Houtveiling aan de Irnzumerzijl.

De Notaris C. W. SEMLER, te Grouw, zal, op Woensdag den 21 Julij 1841, des voormiddags om 10 uren, ten huize van *R. R. Reitsma*, aan de Irnzumerzijl onder Friens, publiek, op drie maanden Crediet, veilen en verkoopen:

Eene aanzienlijke partij lange en zware eiken PALEN en KROMHOUT; eene dito partij ipen, Esschen en Beuken, meest alle zwaar, gaaf en kantig, en geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Wagen- en Molenmakers enz., enz.; aangevoerd door den Koopman A. BOXEM, van Zwolle.

De Notarissen N. MEIJER, te Bolsward, en J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zullen, door het Ministerie van eerstgenoemden, tegen uitloving van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene rojale, voor eenige jaren geheel vertimmerde, tot alle Affaire zeer geschikte en wel ingerigte KOOPMANS HUIZINGE, met wel aangelegden TUIN cum annexis, staande en gelegen aan het beste gedeelte der Appelmarkt te Bolsward, gekwoteerd letter A, no. 103, ten Kadaster bekend sectie A, no 329, bij den Heer *J. H. Greidanus* cum ux. als eigenaars in gebruik, waarin gedurende eenige jaren de handel in Thee, Koffij, Tabak en Kruidenierswaren met goed succes is uitgeoefend en nog wordt gecontinueerd; alles breeder bij Billetten en in de Courant van den 11 Junij jl. omschreven; waarop geboden is *f* 4400.

Den 1 October 1841 vrij te aanvaarden, en te bezigtigen op Maandag vóór den verkoopdag van des voormiddags 10 tot 1 ure, en des namiddags van 3 tot 5 ure.

Wie hieraan gading maken, komen op DONDERDAG DEN 22 JULIJ 1841, bij de finale toewijzing, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *H. W. Wijbes*, in het Logement de Wijnberg te Bolsward. — De Conditien zijn inmiddels te vernemen ten Kantore van bovengenoemde Notarissen.

Voornaam Boelgoed.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, op DONDERDAG DEN 29 JULIJ 1841, des morgens ten 9 ure, en zulks in plaats van Donderdag den 22 Julij, zoo als vroeger is geannonceerd, in de Concertzaal op Leeuwenburg aldaar, publiek bij boelgoed à contant, verkoopen:

1. Eene groote en belangrijke partij MANUFACTUREN, waaronder hoofdzakelijk mooi Tafelgoed, Marseilles, Nanquinet, Chelassen in onderscheidene soorten, witte Osnabruggerlinnens, dito Katoenen, Bonten, Saai, Everlast, Embeckerlinnen, Broekstreept, blaauwe en roode Buckingbaai, Duffel, Zeildoek, Breeddoek. eene partij ruwe en geverfde Linnens enz. enz.
2. Een fraai assortement ENGELSCH AARDEWERK, PORSELEIN, keurig fijn KRISTAL en GLASGOED, waaronder mooije Theeserviesen, Wijnglazen, en hetgeen meer ten voorschijn zal worden gebragt.

Alles des daags vóór den verkoop te bezigtigen, van 's voormiddags 11 tot 1, en 's namiddags van 2 tot 8 uur.

Uit de hand te koop:

Eene OVERDEKTE TJALK, met toebehooren, zoo als het tegenwoordig gebruikt wordt, groot 29 ton, in 1833 nieuw uitgehaald. Adres bij T. S. DE VRIES, staande met zijne Wafelkraam gedurende de Kermis te Leeuwarden, en vervolgens te Zwolle.

UIT DE HAND TE KOOP: Een welloopend BILLARD. Adres bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te Leeuwarden. *Brieven franco.*

De CREDITEUREN der Nalatenschap van REINDER RINSES DE VRIES, gewoond hebbende en op den 2 Julij ll. overleden te Vrouwen Parochie, worden verzocht hunne pretentien op te geven aan den Notaris BRUNGER, aldaar, vóór of op den 26 dezer; en den volgenden dag, Dingsdag 27 Julij, des avonds ten 5 ure, zich te vervoegen ten Herberge van *W. P. Molenaar*, te Vrouwen Parochie, ten einde, gemeenschappelijk met alle belanghebbenden, de wijze van afdoening vast te stellen.

H. BROUWER & ZOON vaceren Maandags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags tot betaling van 2½ pCts. COUPONS W. S., versch. 1 Julij 1841. Kantore Wed. *H. F. Tjeenk c. s.*, te Amsterdam.

De Ondergeteekende Provinciale Veearts te Leeuwarden, berigt door deze, dat hij de twee en dertig Paarden waarmede de Heer J. FOURAUX, in deze Kermis is gearriveerd, nauwkeurig heeft onderzocht, en dezelve allen volkomen gezond en in goeden staat bevonden te hebben. Hij acht het van zijnen pligt dit ter kennis van het publiek te moeten brengen, om daardoor den vuigen laster te doen ophouden.

Leeuwarden, den 15 Julij 1841. W. MOSSEL.

Bij den Bloemist J. E. VAN DER KLAMP, zal gedurende de Kermis eene aanzienlijke partij BLOEMEN voorhanden op den Buitensingel ter verkoop worden aangeboden, waartoe hij zich bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten aanbeveelt.

Groot Nederlandsch Cirque Royal,

onder directie van J. FOURAUX,

OPVOLGER VAN DEN HEER *F. E. BLONDIN.*

In de fraai gedecoreerde Tent, staande op de Koemarkt te Leeuwarden.

Op Dingsdag den 20 Julij 1841, des avonds ten half negen ure en gedurende de Kermis ten zelfden ure, GROOTE NIEUWE VOORSTELLINGEN in de Rijdkunst, PANTOMIMES, als ook in de gedresseerdheid der kunstvolle Paarden.

B. DOWNEND, Fabricant uit Engeland, is hier gearriveerd met een groot assortiment van SCHEERMESSEN, PEN-, TAFEL- en ZAKMESSEN, LEPELS en VORKEN, PORT CRAIJONS enz. in nieuw Zilver, THEEPOTTEN, MELKPOTTEN en filtereer KOFFIJKANNEN in Engelsch Metaal, STALEN PENNEN, Engelsche NAALDEN en een groot assortiment van Engelsche GALANTERIEN, tot verminderde prijzen.

Uitgepakt in eene Kraam op de Kermis, tegen over den Schouwburg.

Beste Engelsche SCHEERMESSEN, gegarandeerd 1 Gulden 50 Cent het stuk.

J. FERMINET, van Amsterdam, Kapper en Parfumeur van H. M. de Koningin der Nederlanden, berigt door deze het geëerd Publiek, dat hij alhier is gearriveerd met een geheel uitgezocht assortiment van Dames TOEREN, naar den laatsten smaak en in alle fatsoenen, als ook BANDURES met witte naturel scheiding. Heeren PARUIKEN en TOUPETS, metallieke en andere; alles tot zeer billijke prijzen.

NB. Is uitgepakt ten huize van de Erven DE BOER, Banketbakker op den Wirdumerdijk.

Mejufvrouw KERKHOVEN, van Amsterdam, thans geëtablisseerd te Groningen, heeft de eer hare begunstigers bekend te maken, dat zij hier gearriveerd is met een fraai assortiment Dames TOEREN (Tirebouchons Anglaises) die nimmer de krul verliezen, benevens eene uitgelezene partij fijne PARFUMERIEN, en verders alles wat tot dat vak behoort. Staande met hare Kraam in het Ruiterskwartier, de 13de van de Ossemarkt.

Leeuwarden, den 19 Julij 1841. J. KERKHOVEN.

De Heer ETIENNE, Kapper van Amsterdam,

Heeft de eer de Dames te berigten, dat hij alhier gearriveerd is, en dat hij gedurende het verblijf van Z. M. alhier ter stede, zal verblijven ten huize van den Heer LEICKERING, op de Berlikumermarkt.

Messieurs G. LESTRADE et BERTRAND, de la Haye, ont l'honneur de faire part au Public qu'ils viennent d'arriver en cette ville avec und Grand assortiment de PARAPLUIES, PARASOLS, Marquises et en Carmes, dont ils espèrent, par la Bonne qualité et la modicité de leurs prix meriter la Confiance des personnes qui voudront bien les honorer de leurs bienveillance.

Avec une Boutique sur la Foire.

LEES HIER.

De Ondergeteekende met de Kermis eene partij SCHILDERIJEN, SPIEGELS, GALANTERIEN en KINDER SPEELGOEDEREN ontvangen hebbende, berigt door deze dat dezelve dagelijks bij hem te bekomen zijn.

M. L. SCHNITZLER Sr.

Magazijn *Leeuwarden* Korenmarkt, I, no. 8.
——— *Rotterdam* Wijnstraat, B, no. 148.

NB. Fijne en ord. ZEPEN, EAU DE COLOGNE en PARFUMERIEN heeft bovengemelde ook weder eene partij ontvangen.

J. GUDENDAG, geëxamineerd Gezigtkundige en Brillenslijper van Dusseldorf,

is weder alhier gearriveerd en zal, ingevolge gedane advertentie, tot Donderdag den 22 Julij te spreken of te ontbieden zijn in het Logement de Phoenix, te Leeuwarden.

Liefhebbers der Jagt.

De Ondergeteekende maakt aan zijne begunstigers en verder geëerd Publiek bekend, dat hij zoo als vroegere jaren thans weder ruim gesorteerd is met dubbelde en enkelde JAGTGEWEREN, alsmede GANZE-GEWEREN van onderscheidene zwaarte en lengte, alles uit de voornaamste Fabrijk te Luik, waardoor hij in staat is gesteld dezelve zeer laag te kunnen verkoopen.

Dezelve ruilt ook alle soorten van Geweren in, en recommandeert zich verder aan tot het leveren van beste CRAPPÉ en JAGT-HAGEL.

Daar de Ondergeteekende het genoegen heeft gehad van door de Vriesche Liefhebbers der Jagt ruim bezocht te zijn geworden, waardoor er dan ook de meeste Geweren van hem in Vriesland in gebruik zijn, zoo zal hij ook weder alles in het werk stellen, om voortdurend, tot genoegen der Liefhebbers, als ten zuinigsten over te zetten.

H. J. BUIJS,
Koopman en Mr. Geweermaker, in de Harderingstraat te Groningen.

Harddraverij te Burgwerd.

Met consent van den Heer Grietman van Wonseradeel, gedenken de Kastelein F. T. SIJSWERDA en eenige Liefhebbers, op Maandag den 26 Julij 1841, des namiddags ten 2 ure, te laten Verharddraven en aan den winner vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, door Paarden die geen Prijs of Premie gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

)o( )o( )o(Een ongehuwde SMIDSKNECHT, zijn werk grondig verstaande en vooral goed met het Boerenwerk bekend, kan dadelijk werk bekomen bij de Wed. D. A. SMID, te St. Jacobi Parochie. Men vervoege zich in persoon of met portvrije brieven.

Bij den Boekdrukker M. VAN DEN BOSCH, ziet heden het licht:

WELKOM

aan HH. MM. WILLEM II en ANNA PAULOWNA, Koning en Koningin der Nederlanden, bij Hoogstderzelver plegtige intrede binnen de stad Leeuwarden, op den 20 Julij 1841, door Iz. J. LION. — Prijs *f* 0.20.

De *Uitgever* herinnert hier zijne Stadgenooten aan het Dichtstuk, getiteld: „HULDE AAN WILLEM II", insgelijks door dezen jeugdigen Dichter vervaardigd, en door Z. M. met eene gratificatie bekroond, en vertrouwt dat ook dit stukje met dezelfde graagte ontvangen zal worden.

Bij J. BACKERS, Boekhandelaar op den Wirdumerdijk te Leeuwarden, is van de pers gekomen en bij denzelven alléén verkrijgbaar gesteld: ANTONIO EN AGATHA, OF DE BUITENGEWONE LOTSVERWISSELING; een verhaal voor de Jeugd. Het Hoogduitsch vrij gevolgd, door A. EISMA Tz., Onderwijzer te Leeuwarden. — Dit Werkje, dat voor Rekening van den Schrijver wordt uitgegeven, kan niet in Commissie worden verzonden en wordt ten minzzamste aan allen die op eene goede lektuur voor hunne Kinderen prijs stellen, aanbevolen. De prijs is 70 Cents.

Door bovengemelden Boekhandelaar, is mede aan het bepaalde bij de Wet, ten opzigte van dit Werkje voldaan, geschiedende hiervan bij deze, de officieele aankondiging.

Aan HH. Inteekenaren op dit Werkje, zullen de respective Exemplaren van stonden aan, worden verzonden.

Leeuwarden, den 15 Julij 1841.

Een blik in het verledene en de tegenwoordige heugelijke oogenblikken, bij gelegenheid van het verblijf van Hunne Majesteiten den Koning en de Koningin benevens verder Koninklijk Gezin in deze Stad, EENS VLUGTIG GETOETST, door A. EISMA Tz., Onderwijzer te Leeuwarden, zal op Donderdag den 22 Julij 1841 worden uitgegeven bij J. BACKERS, Boekhandelaar op den Wirdumerdijk te Leeuwarden. De Prijs is 20 Cents.

Leeuwarden, den 19 Julij 1841.

Bij L. SCHIERBEEK, *Boek-* en *Steendrukker* op de Nieuwestad te *Leeuwarden*, is gedrukt en verder alom te bekomen:

I. REIS-ONTMOETINGEN IN TWEE WERELDEN. I. *Reis naar Hamburg en Bremen.* II. *Gesteldheid van het Westen der Vereenigde Staten van Amerika.* Door J. H. RAUSSE. Uit het Hoogduitsch naar den *tweeden* druk. à *f* 2.40. Eene in geestigen stijl beschrevene reis, en belangrijk wegens het daarin voorkomende betreffende Amerika.

II. LEERREDEN OP DEN ALGEMEENEN NEDERLANDSCHEN DANK- EN BIDDAG, den 20 Junij 1841 uitgesproken door P. VAN VELDEN, Predikant der Hervormden te Oldemarkt. Prijs 30 Cents.

Op den dag der Intrede

van Z. M. den Koning en H. M. de Koningin te Leeuwarden, zal bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF verkrijgbaar zijn een Friesch gelegenheidsstukje, in proza en poëzij, getiteld:

DE FOARNAME UUT-FEN-HUWZERS IJN FRIESLAN, *trog* Dr. E. HALBERTSMA; prijs 20 Cts.;

waarin zeker vele Friezen, en vooral de vereerders der geestige geschriften van *Gabe Scroar* groot belang zullen stellen.

Bij denzelven wordt tevens uitgegeven:

LETTER- EN GESCHIEDKUNDIGE VERZAMELING VAN EENIGE BIOGRAPHISCHE BIJDRAGEN EN BERIGTEN, door Mr. J. W. DE CRANE, *Ridder der Orde van den Nedelandschen Leeuw, Oud Professor en Lid van den Stedelijken Raad te Franeker*, enz.

Deze Bundel van den *vier en tachtigjarigen* Geleerde, zal zeker met belangstelling worden ontvangen.

TH. IJPMA, te Franeker, heeft uitgegeven en alom in Friesland verzonden:

TSIEN TUWSEN UWT DE LOTTERIJ OAF JOUKE ROMMERS SCRIFTEN, besteande ijn staeltjes uwt sijn libbensscijdnis, teltjes in sechjes dij hij fen sijn frjeunen in kennissen hjerde, in hwet Rijmlerij troch Harmen Zijlstra.

Bij J. OOMKENS, te Groningen, wordt uitgegeven: AFBEELDING van HARE KONINKLIJKE HOOGHEID PRINSES SOPHIA *der Nederlanden*, in *Vriesche Kleederdragt*, in gr. 4° à 50 Cents.

Te BATAVIA is gedrukt, en aan J. OOMKENS te Groningen ter verspreiding in de NEDERLANDEN gezonden:

BATAVIA IN 1740, EPISODE uit de GESCHIEDENIS van NEëRLANDS INDIë, door W. R. VAN HOëVELL, *Th. Dr. en Predikant te Batavia*, in gr. 8vo. à *f* 1,25.

Eerlang zal bij J. OOMKENS worden gedrukt en uitgegeven: Het PROSPECTUS ter *Inteekening*, op de BESCHRIJVING van NEëRLANDS INDIë, in 6 Deelen, gr. 8vo. met Platen, door DR. W. R. VAN HOëVELL, *Historieschrijver van Neêrlands Indië.*

De Boekverkooper J. M. VAN 'T HAAFF, te *'s Gravenhage*, heeft uitgegeven en debiteert met goed succes:

Portret van

Z. M. WILLEM II.,
Koning der Nederlanden.
Prijs *f* 1,50. Op Chineesch Papier *f* 2.

De Uitgever heeft in vleijende bewoordingen de koninklijke goedkeuring over de *juiste gelijkenis* en nette uitvoering mogen ontvangen, dit was hem eene aansporing om als pendant van bovenstaand, te doen vervaardigen het Portret van

H. M. ANNA PAULOWNA,
Koningin der Nederlanden,

naar de schilderij van den Hofschilder *van der Hulst*, tot dit einde door H. M. goedgunstig afgestaan. — Hetzelve zal binnen weinige dagen het licht zien.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.